

ÜLEVAADE KÜSITLUSE KORRALDUSEST

Küsitluse eesmärk:

Saada ülevaade narkootikumide, alkoholi ja tubakatoodete tarbimise ulatusest Pärnu koolides ning põhilistest hankimise ja tarbimise kohtadest. Selgitada, miks hoitakse kõrvale koolist ja õppetööst, millises ulatuses on levinud koolivägivald ning miks ja milliseid õigusrikkumisi pannakse koolilaste poolt toime.

Küsitluse korraldamine:

Pärnu Linnavalitsus arenguamet, Eesti Inimõiguste Instituut

Küsitluse läbiviimine – Eesti Inimõiguste Instituut

Küsitlusandmete kodeerimine, sisestamine, töötlemine ja analüüs – Pärnu Linnavalitsuse arenguamet (praegu Pärnu Linnavalitsuse planeerimisosakond)

Küsitluse läbiviimise aeg:

10.-20. aprill 2000.a.

Valim:

Küsitleti kõiki Pärnu linna 7.-12.klassi õpilasi.

Ankeete laekus 3006.

Üldandmed

Ankeedile vastanud õpilastest moodustasid 48% poisid ja 52% tüdrukud.

Keskmine vastajate vanus oli 16, noorim vastaja oli 12-aastane ning vanim 24-aastane.

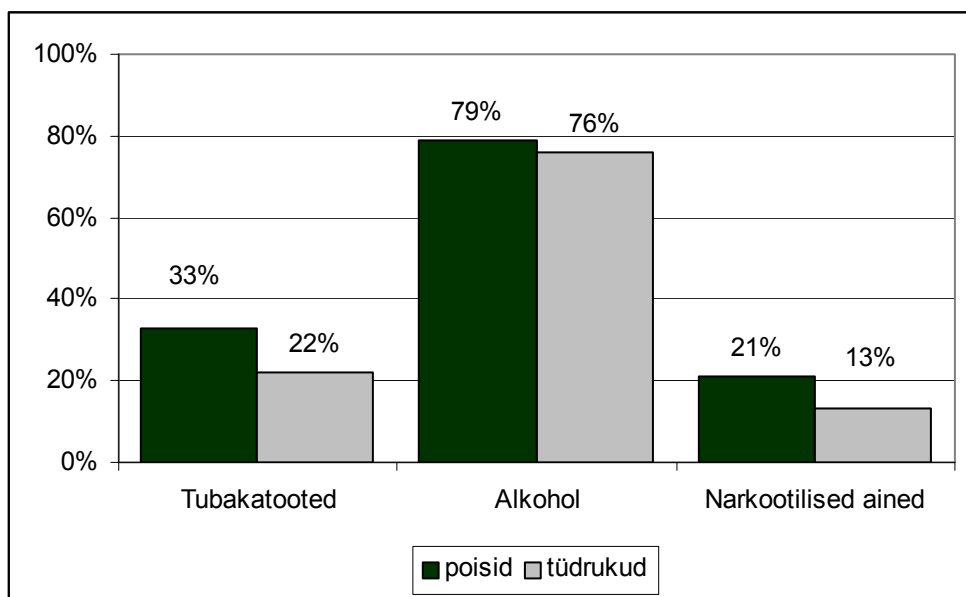
Küsitluses osalesid järgmised koolid:

1) Pärnu Kutsekeskkool	233 õpilast, 8% vastanutest;
2) Pärnu Vanalinna Põhikool	126 õpilast, 4%;
3) Pärnu Rääma Põhikool	121 õpilast, 4%;
4) Pärnu Slaavi Põhikool	133 õpilast, 5%;
5) Pärnu Ülejõe Gümnaasium	269 õpilast, 9%;
6) Pärnu Raeküla Gümnaasium	215 õpilast, 7%;
7) Pärnu Hansagümnaasium	271 õpilast, 9%;
8) Pärnu Niidupargi Gümnaasium	126 õpilast, 4%;
9) Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium	192 õpilast, 6%;
10) Pärnu Ühisgümnaasium	395 õpilast, 13%;
11) Pärnu Vene Gümnaasium	435 õpilast, 15%;
12) Pärnu Koidula Gümnaasium	490 õpilast, 16%

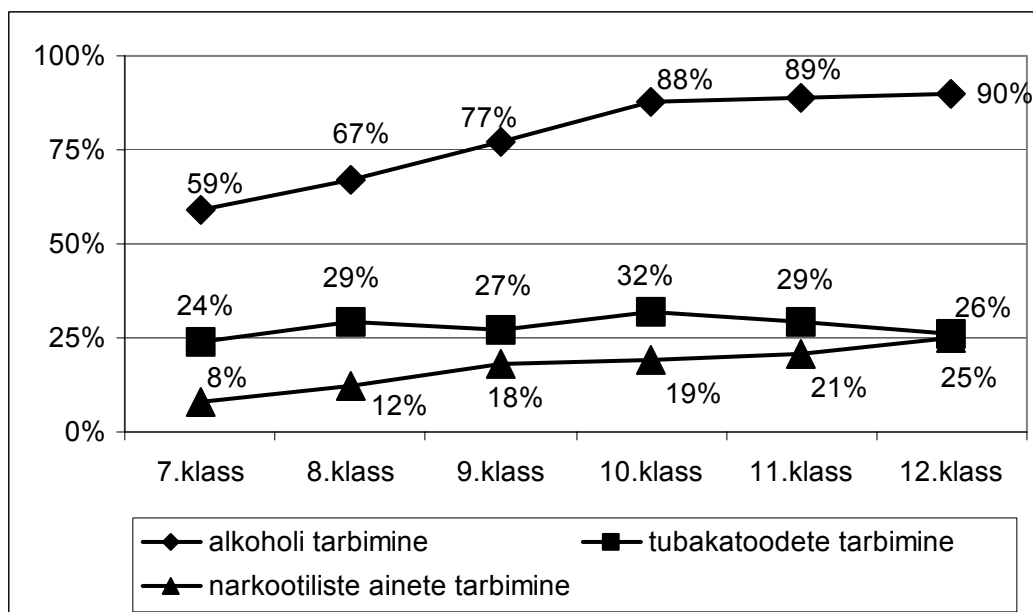
Õpilaste kuuluvus klasside lõikes oli järgmine:

7. klassi õpilased –	552, 18%
8. klassi õpilased –	539, 18%
9. klassi õpilased –	453, 15%
10. klassi õpilased –	593, 20%
11. klassi õpilased –	424, 14%
12. klassi õpilased –	445, 15%

I TUBAKATOODETE, ALKOHOLI JA NARKOOTILISTE AINETE TARBIMINE

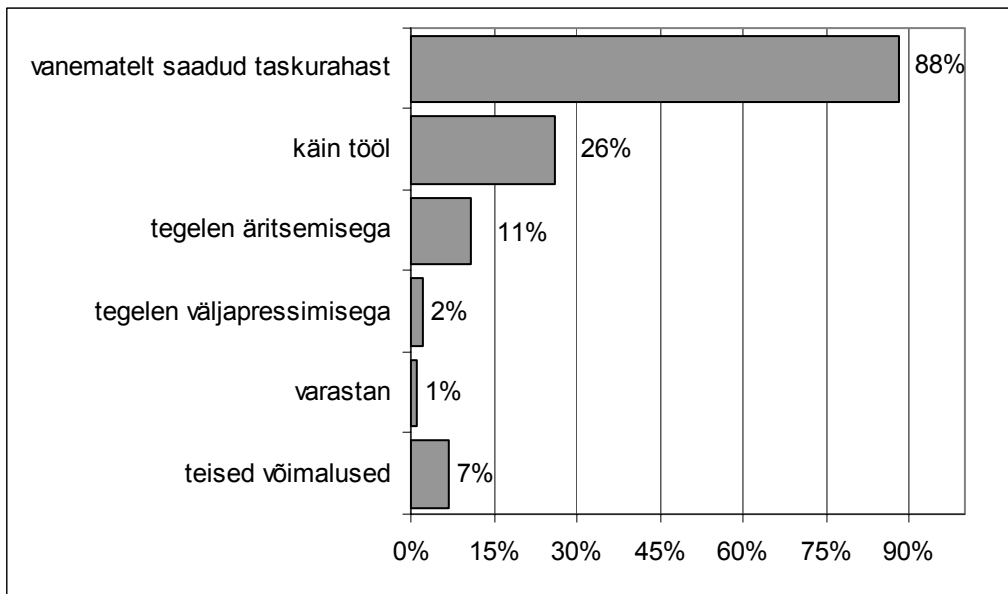

Joonis1 : Alkoholi, tubakatoodete ja narkootikumide tarbimine sugude lõikes

Joonis 2: Alkoholi, tubakatoodete ja narkootikumide tarbinud õpilaste osatähtsus klasside lõikes

Küsitluse abil uuriti, kust saavad õpilased raha omale sigarettide, alkoholi ja narkootikumide ostmiseks. Põhiliselt muretsetakse neid vanematelt saadud taskuraha eest (vt joonis 3). 2% ei vaja ise selleks raha, sest neile ostavad vanemad või tehakse välja.

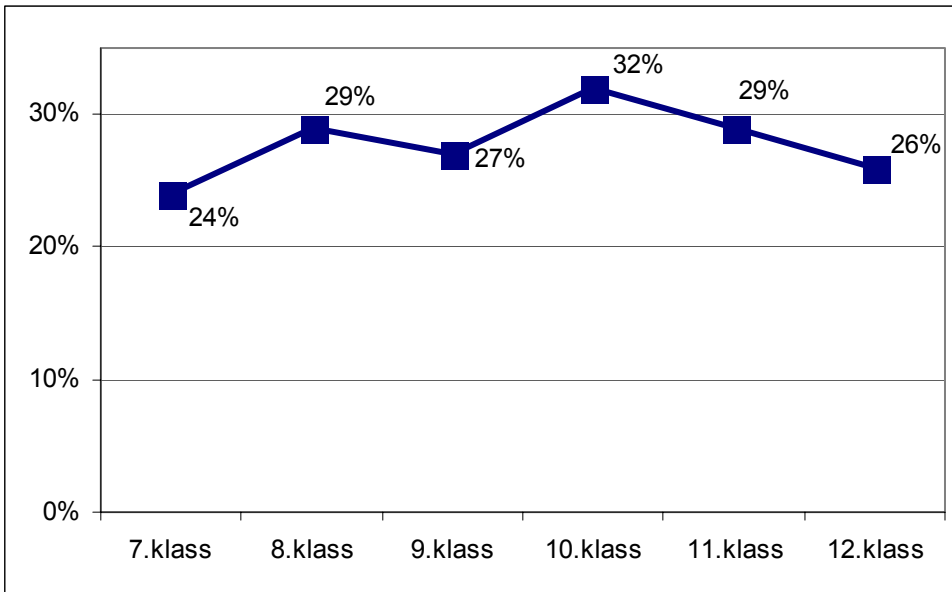
Joonis 3: Raha hankimise võimalused narkootikumide, alkoholi ja sigarettide ostmiseks
% näitab osatähtsust õpilastest, kes on tarvitanud kas tubakatooteid, alkoholi või narkootikume

Teiste võimalustena nimetati järgmisi:

- 1) elukaaslane, sõber annab 3%;
- 2) laenan 1%;
- 3) koolist (stipendiumid, piletite kompensatsioon) < 1;
- 4) invaliidsus- ja lastetoetus < 1;
- 5) auhinnad, loteriid < 1;
- 6) pudelite korjamine < 1;
- 7) vennalt < 1;
- 8) vanavanematelt < 1.

1.1. Suitsetamine

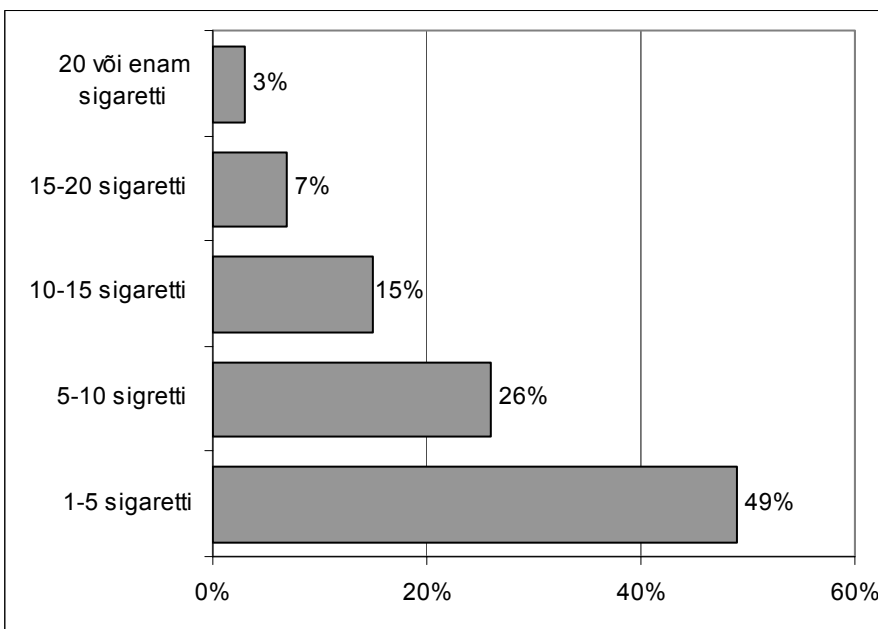
28% koolilastest suitsetab, poisid rohkem kui tüdrukud (vt joonis 1). Keskmise vanus, millal suitsetama hakati, oli 13. Poiste keskmine vanus suitsetamise alustamisel oli 12.8 ja tüdrukutel 13.7. Kui vaadata suitsetajate osatähtsust klasside lõikes, siis üldiselt suitsetajate arv tõuseb kuni 10.klassini ning hakkab siis langema (vt joonis 4).

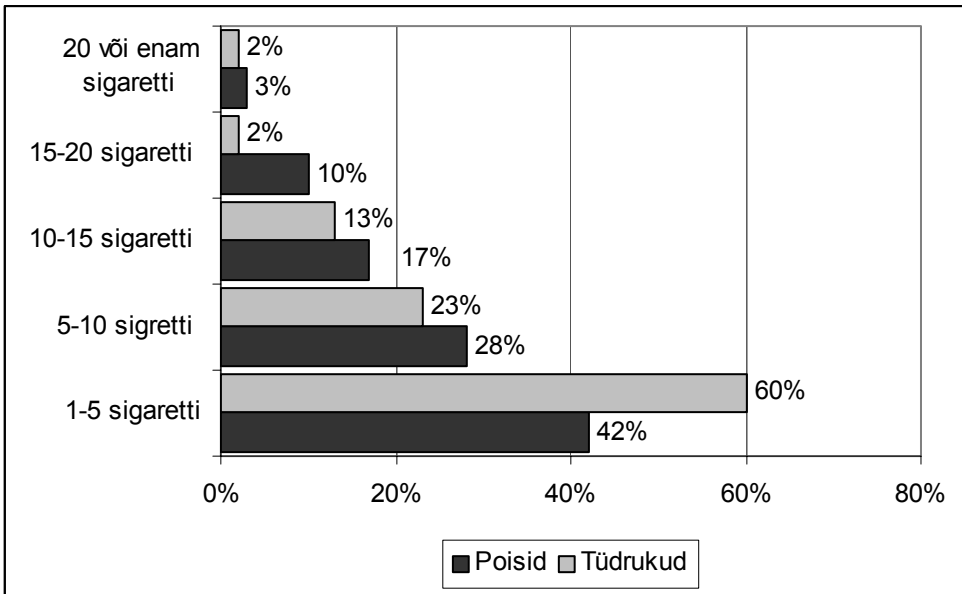
Joonis 4: Suitsetajate osatähtsus klasside lõikes

Päeva jooksul suitsetatud sigarettide kogus

Kui jagada suitsetavad õpilased gruppidesse päeva jooksul suitsetatud sigarettide koguse järgi, siis suurima grupi moodustavad 1-5 sigaretti päevas suitsetavad õpilased, sellesse rühma kuuluvad 60% tüdrukutest ja 42% poistest. Kõige vähem on neid, kes suitsetavad päevas 20 või rohkem sigaretti. (Vt joonis 5 ja 6)

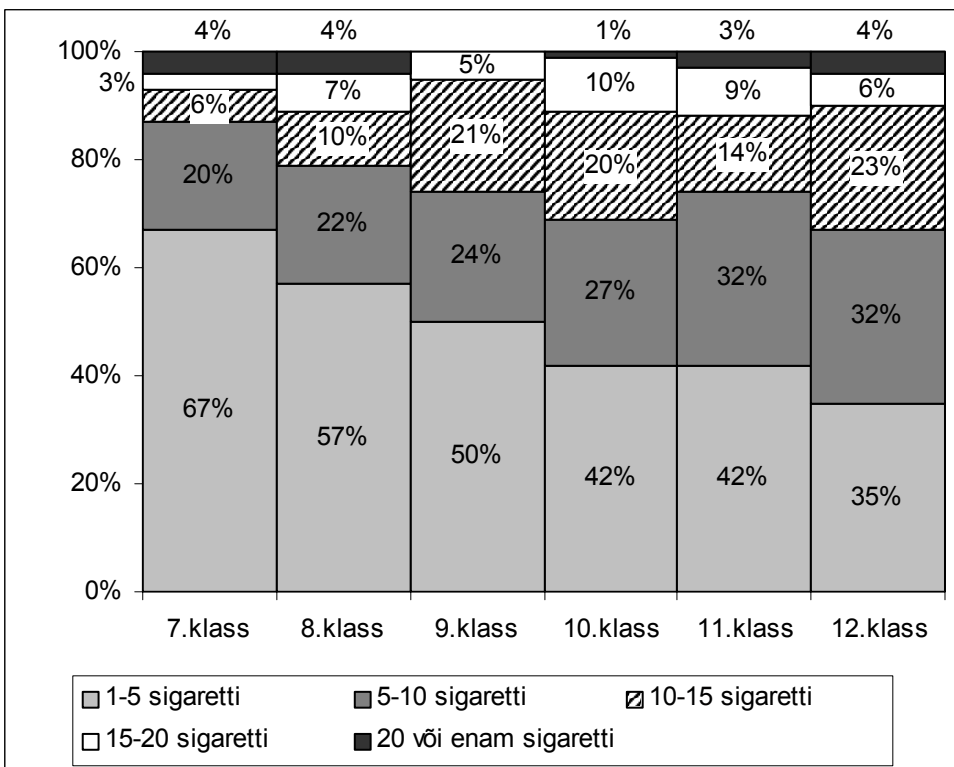

Joonis 5: Päeva jooksul suitsetatud sigarettide hulk, % näitab osatähtsust suitsetajatest

Joonis 6: Päeva jooksul suitsetatud sigarettide hulk sugude lõikes, % näitab osatähtsust suitsetajatest

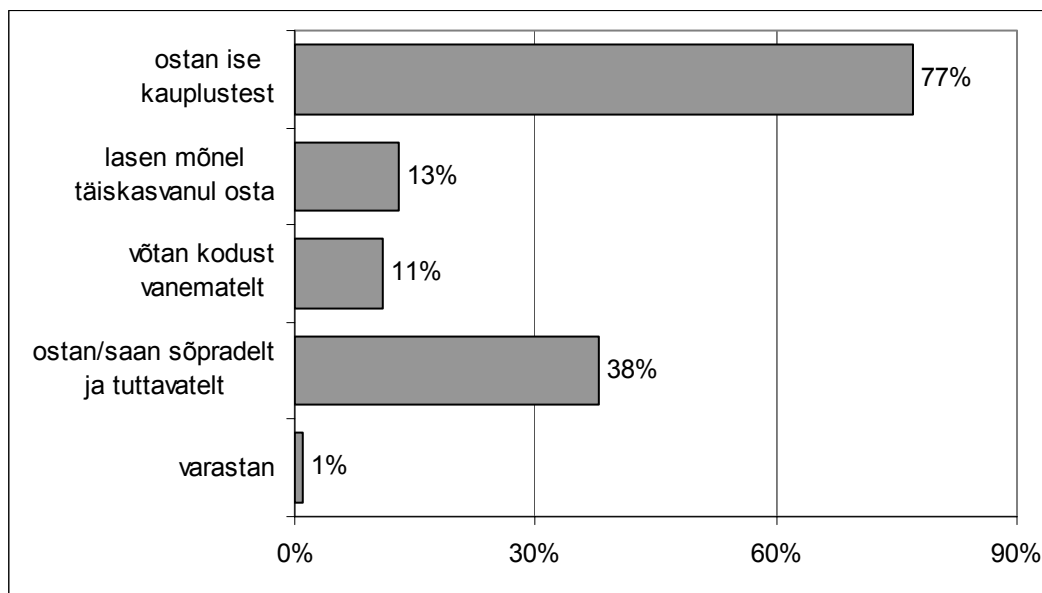
Joonisel 7 on näha, et klassi suurendes kasvab päeva jooksul suitsetatud sigarettide hulk. 7. klassis moodustavad suurima rühma õpilased, kes päeva jooksul suitsetavad kuni viis sigaretti (67%). Selle grupi osatähtsus 12. klassiks on vähenenud 35%-le. Kasvab aga päeva jooksul 5-10 sigaretti (7.klassis 20%, 12.klassis 32%) ning rohkem kui 10 sigaretti (7.klassis 13%, 12. klassis 33%) suitsetavate õpilaste osatähtsus .

Joonis 7: Päeva jooksul suitsetatud sigarettide hulk klasside lõikes, % näitab osatähtsust suitsetajatest

Sigaretide hankimise võimalused

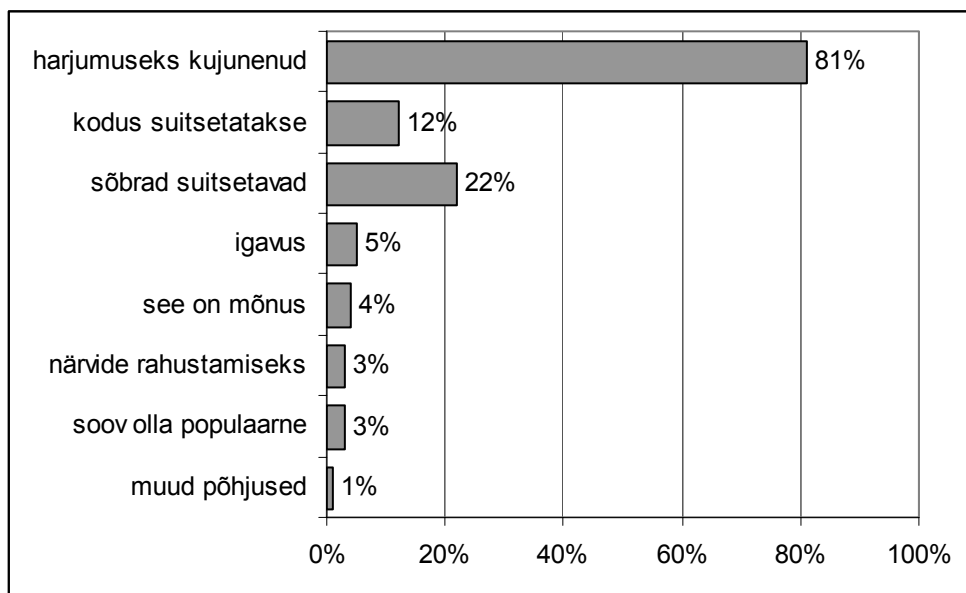
Põhiliselt hangitakse endale sigarette ostes neid ise kauplustest, 81% neist on aga alla 18-aastased (18.eluaastast alates on lubatud kauplustest endale tubakatooteid osta) (vt joonis 8).

Joonis 8: Sigarettide hankimise võimalused, % näitab osatähtsust suitsetavatest õpilastest

Suitsetamise põhjused

Põhiliselt suitsetatakse sellepärast, et see on juba väljakujunenud harjumus (vt joonis 9).

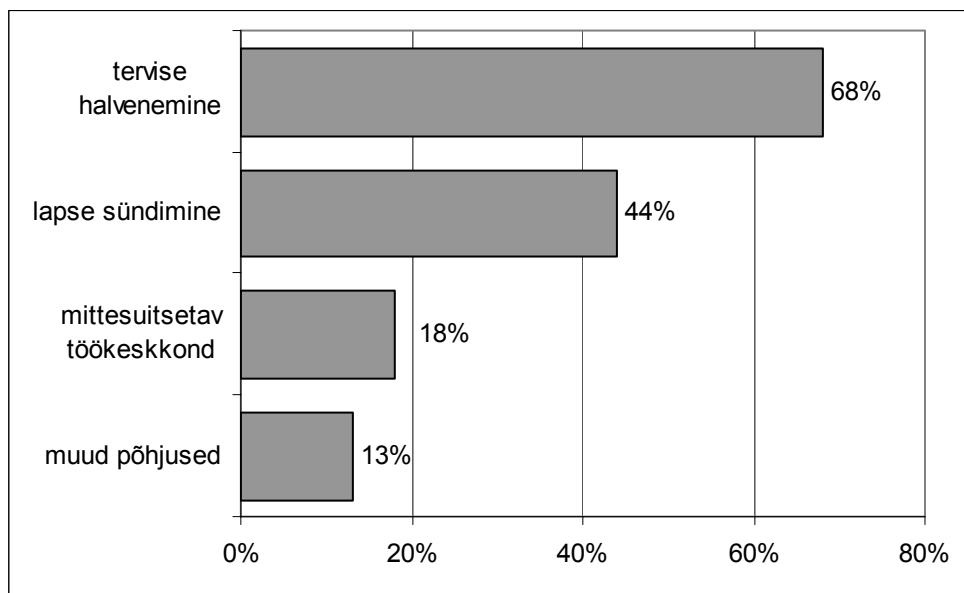

Joonis 9: Suitsetamise põhjused, % näitab osatähtsust suitsetavatest õpilastest

Muude põhjustena nimetati alkoholi tarbimist ja kooliga seotud probleeme.

Suitsetamisest loobumise põhjused

5% praegu suitsetavatest koolilastest ei kavatse suitsetamist maha jätta. Rohkem kui pooled sooviksid tulevikus suitsetamise maha jätta tervise halvenemisel (vt joonis 10).

Joonis 10: Suitsetamisest loobumise põhjused, % näitab osatähtsust suitsetavatest õpilastest

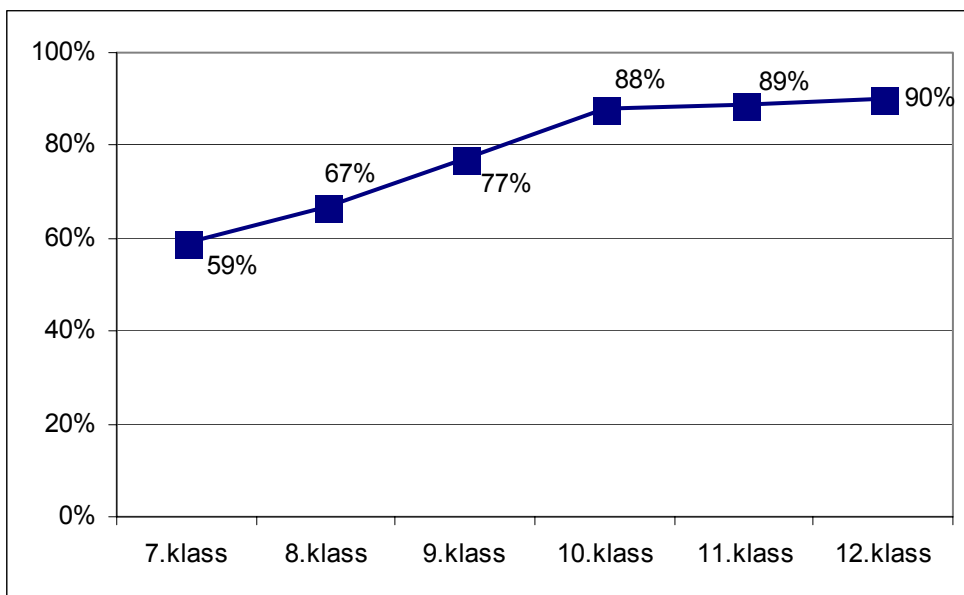
Muudest põhjustest nimetati järgmisi:

- 1) raha puudusel 4%;
- 2) sõber/sõbranna soovib 3%;
- 3) endal tekib soov maha jätta 6%;
- 4) kui vanemad teada saavad < 1%.

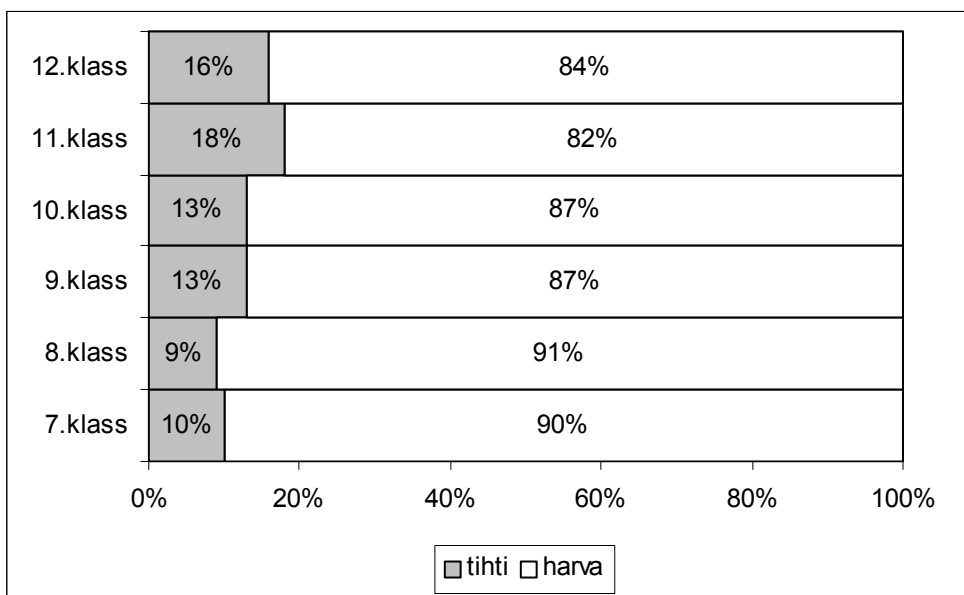
1.2. Alkoholi tarbimine

78% kõikidest küsitletud õpilastest on tarvitanud alkoholi, neist 13% on teinud seda enda hinnangutel sageli. Poisid tarvitavad alkoholi veidi rohkem kui tüdrukud (vt joonis 1). Joonisel 1 on osatähtsuste arvutamisel arvestatud nii sageli kui harva alkoholi tarbivaid õpilasi. 19% poistest ja 8% tüdrukutest tarbivad oma hinnangul sageli alkoholiseid jooke. Keskmise vanuse, millal esimest korda alkoholiseid jooke prooviti, on 11.5. Poisid ja tüdrukud on esimest korda alkoholiseid jooke proovinud enam-vähem samas vanuses (poiste keskmine vanus 11.1 ja tüdrukute keskmine vanus 11.9)

Klasside lõikes alkoholi tarbimist vaadates võib täheldada kiiret alkoholi pruukijate osatähtsuse kasvu kuni 10. klassini. 10. kuni 12. klassini on alkoholi tarbijate tase enam-vähem sama. (Vt joonis 11). Joonisel 11 on arvestatud nii sageli kui harva alkoholi pruukivaid õpilasi. Joonisel 12 on toodud õpilaste hinnang alkoholi pruukimise sagedusele klasside lõikes.

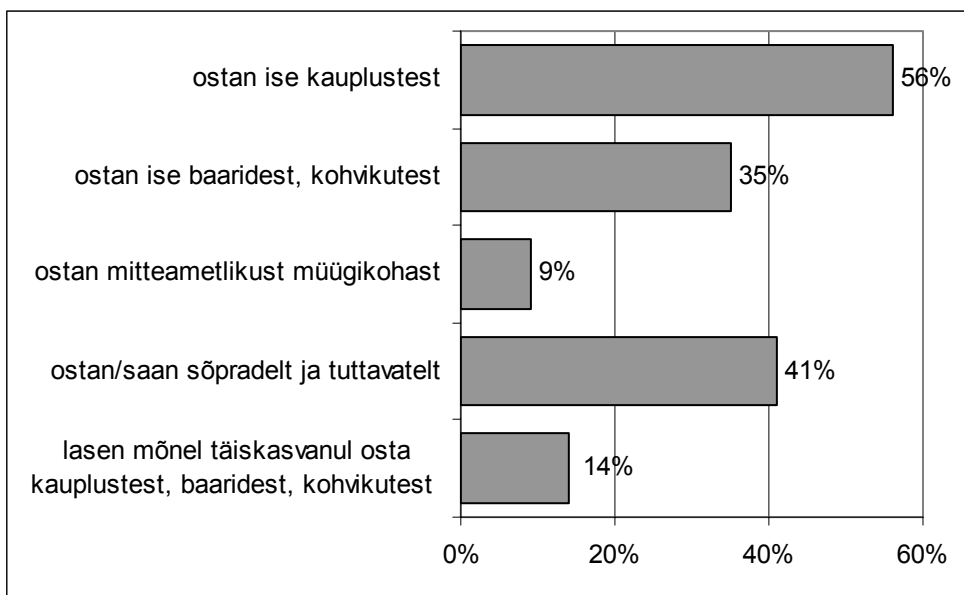
Joonis 11: Alkoholi tarbinud õpilaste osatähtsus klasside lõikes

Joonis 12: Hinnang alkoholi tarbimise sagedusele klasside lõikes, % näitab osatähtsust alkoholi tarbinud õpilastest

Alkoholi hankimise võimalused

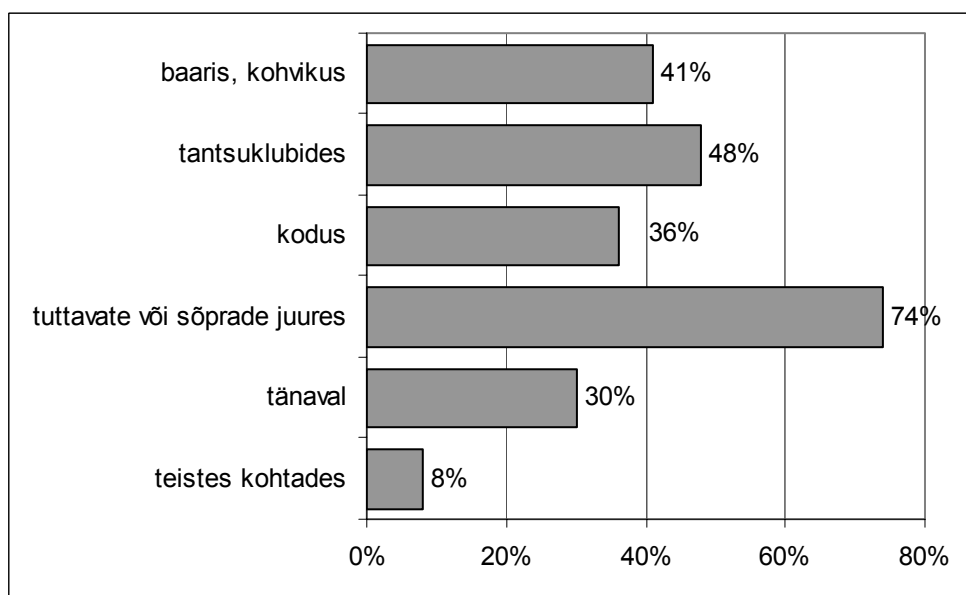
Veidi rohkem kui pooled õpilastest ostavad endale ise poest alkoholseid jooke, kõige vähem on koolilapsi, kes ostavad alkoholi mitteametlikust müügikohast (vt joonis13).

Joonis 13: Alkoholi hankimise võimalused, % näitab osatähtsust alkoholi tarvitavatest õpilastest

Alkoholi tarbimise kohad

Kõige sagedamini juuakse alkoholi sõprade või tuttavate seltskonnas (vt joonis 14).

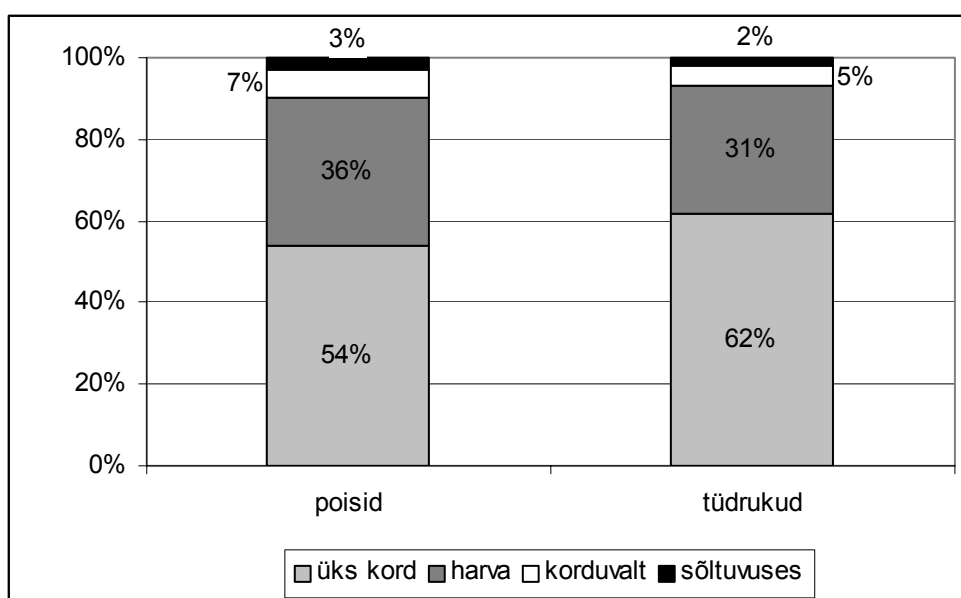
Joonis 14: Kohad, kus põhiliselt alkoholi tarvitatakse, % näitab osatähtsust alkoholi tarvitavatest õpilastest

Teiste kohtadena nimetati järgmisi:

- 1) mets, piknik, mererand 2%;
- 2) mahajäetud kohad (garaaž, keldrid) 2%;
- 3) ekskursioonid, reisirid 1%;
- 4) kool < 1%;
- 5) saun < 1%;
- 6) kino, kontsert < 1%;
- 7) trenn < 1%;
- 8) ühiselamu < 1%;
- 9) töö < 1%.

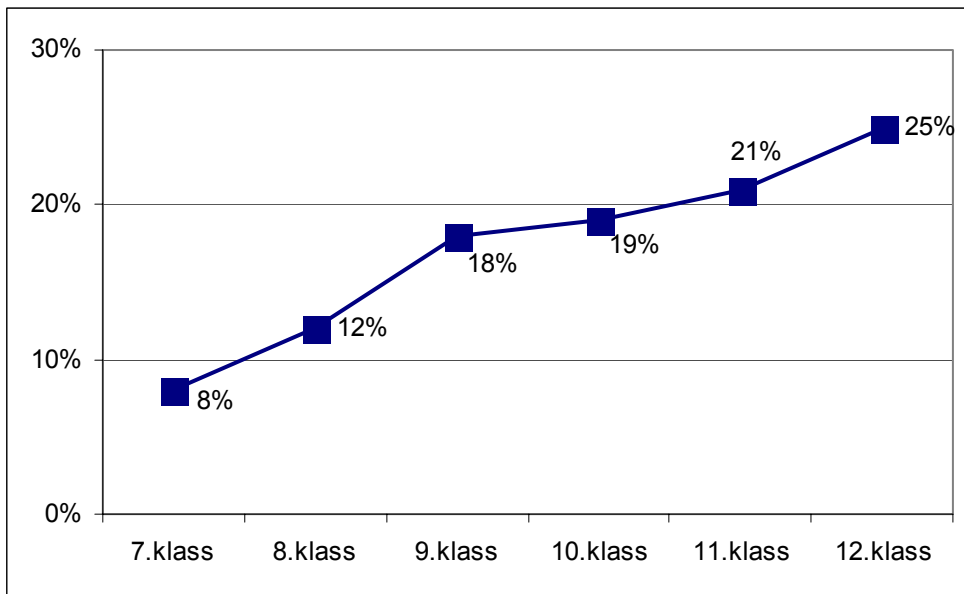
1.3. Narkootiliste ainete tarbimine

Narkootikume on tarbinud 17% õpilastest, neist 57% on teinud seda ühel korral ja 43% korduvalt. 3% narkootikume proovinutest arvavad, et on neist sõltuvuses. Poistest on narkootikume tarbinud 21% ja tüdrukutest 13%. Tüdrukute seas võrreldes poistega on enam neid, kes on tarbinud narkootikume ühel korral (vt joonis 15). Keskmine vanus, millal esimest korda narkootikume prooviti, on 14.9. Tüdrukud on olnud pisut nooremad (keskmiselt 14.7) kui poisid (keskmiselt 15.1) narkootikumide esmakordsel tarbimisel.

Joonis 15: Hinnang narkootikumide tarbimise sagedusele, % näitab osatähtsust narkootikume tarbinutest

Mida vanema klassi õpilased, seda rohkem on nende seas narkootikumitarbijaid (vt joonis 16). Joonisel 16 on osatähtsuste arvutamisel arvestatud ühel korral tarbinud õpilasi ja neid, kes on teinud seda korduvalt (tehes seda harva, korduvalt või on sõltuvuses).

Joonis 16: Narkootikume tarbinud õpilaste osatähtsus klasside lõikes

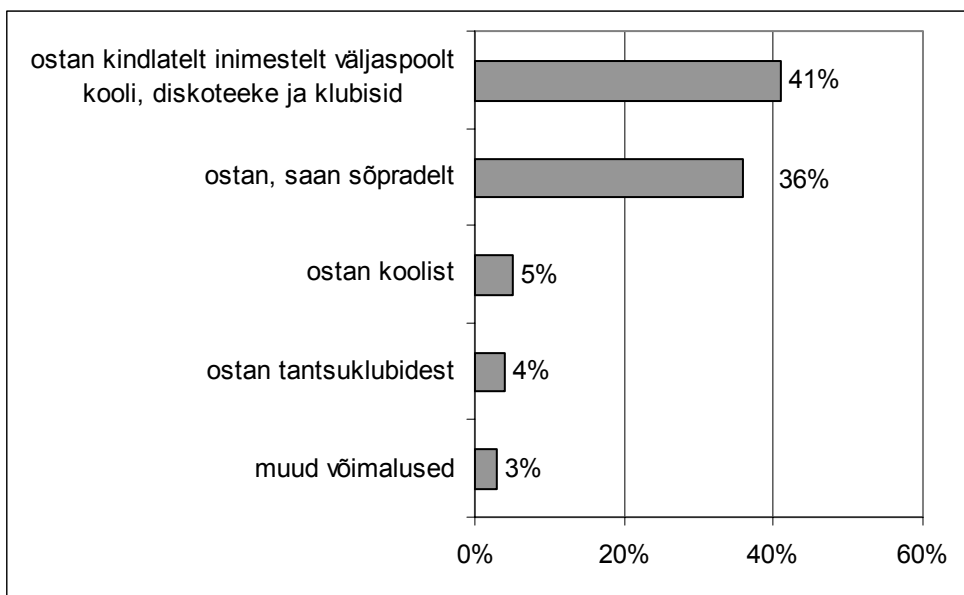
Õpilased on tarbinud järgmisi narkootilisi aineid (% näitab osatähtsust narkootikume tarbinud õpilastest):

1) kanep (marihuaana)	69%;
2) amfetamiin	29%;
3) extasy	9%;
4) tareen	8%;
5) haššis	8%;
6) kokaiin	7%;
7) liim (kummiliim)	3%;
8) LSD	2%;
9) speed	2%;
10) heroiin	2%;
11) bensiin	< 1%;
12) ravimid	< 1%;
13) värvid	< 1%;
14) GHB	< 1%;
15) oopium	< 1%;
16) morfiin	< 1%;
17) plurr (?)	< 1%;
18) getamiin	< 1%.

3% narkootikume tarbinud koolilastest on proovinud neile tundmatut ainet.

Narkootikumide hankimine

Õpilaste jaoks on kaks peamist allikat, kust narkootikume saadakse – ostetakse kindlatelt inimestelt väljastpoolt kooli, diskoteeke ja klubisid ning saadakse või ostetakse sõpradelt (vt joonis 17).

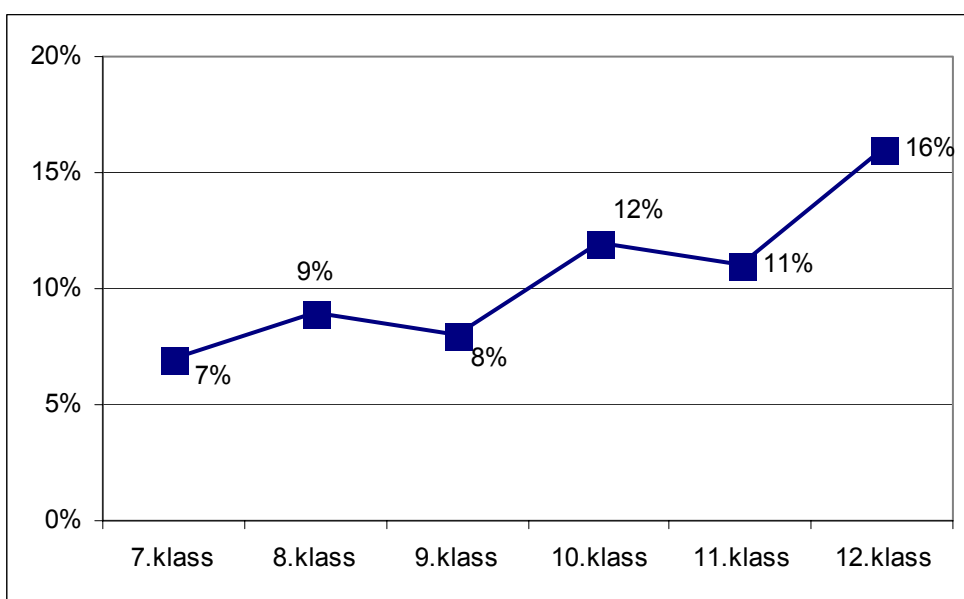

Joonis 17: Narkootikumide hankimise võimalused, % näitab osatähtsust narkootikume tarbinud õpilastest

Muud võimalused narkootikumide hankimiseks on järgmised:

- 1) anti enese teadmata (pandi joogi sisse) 1%;
- 2) turult, tänavalt 1%;
- 3) sugulaselt < 1%;
- 4) vanematelt < 1%.

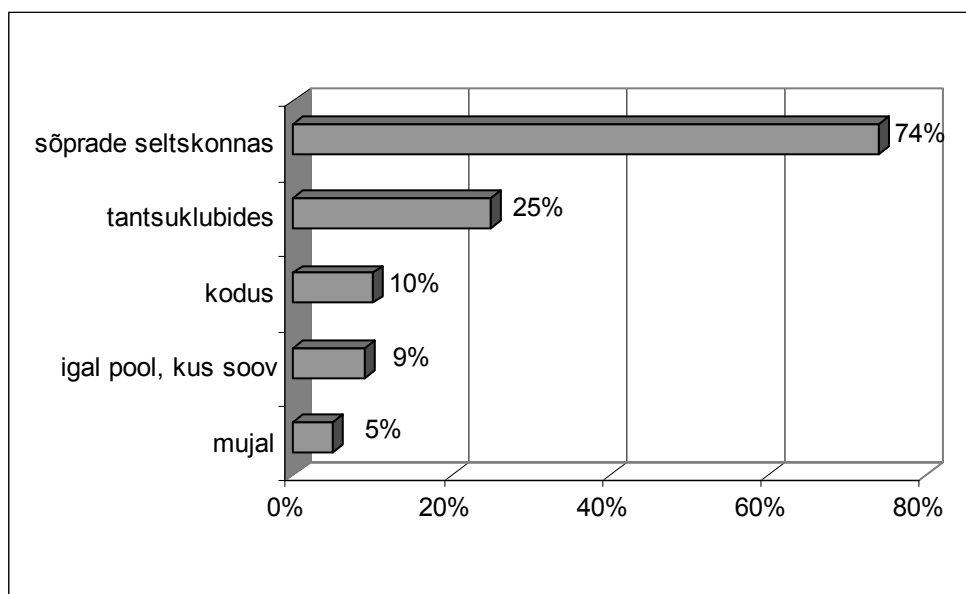
5% õpilastest ostab narkootikume koolist (vt joonis 17), koolist narkootikumide ostmise võimalusest on teadlikud 10% koolilastest. 11% poistest ja 10% tüdrukutest on sellest võimalusest teadlikud. Klassi suurenedes suureneb ka teadlikkus narkootikumide ostuvõimalustest oma koolis (vt joonis 18).

Joonis 18: Koolist narkootikumide ostmise võimalusest teadlike õpilaste osatähtsus

Narkootikumide tarbimise kohad

$\frac{3}{4}$ õpilastest pruugib narkootikume oma sõprade seltskonnas (vt joonis 19).

Joonis 19: Narkootikumide tarbimise kohad, % näitab osatähtsust narkootikume tarbinud õpilastest

Muudest kohtadest nimetati järgmisi:

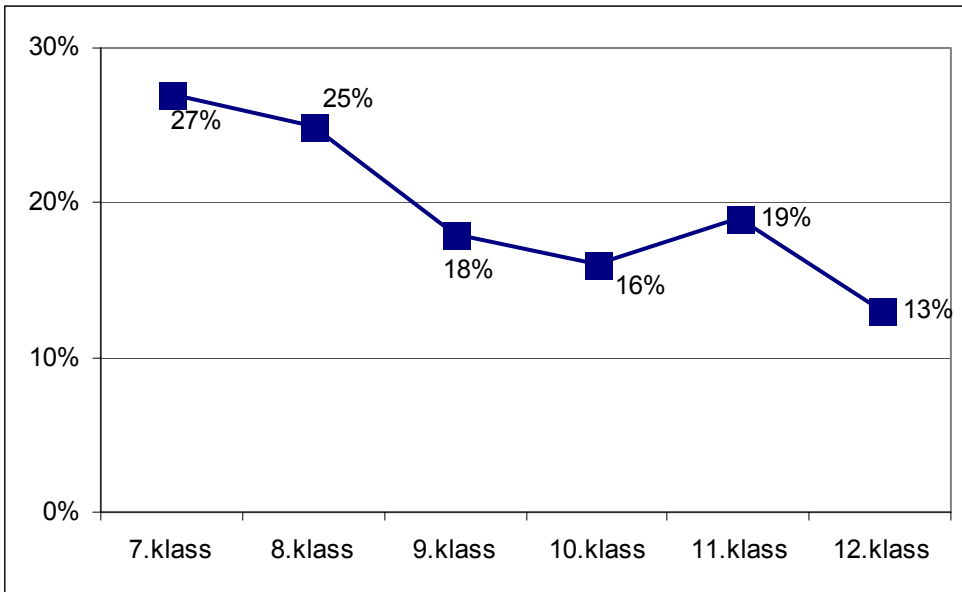
- 1) tänav, park 4%;
- 2) kool 1%;
- 3) ekskursioonidel < 1%.

II VÄGIVALD JA ÕIGUSRIKKUMISED KOOLILASTE SEAS

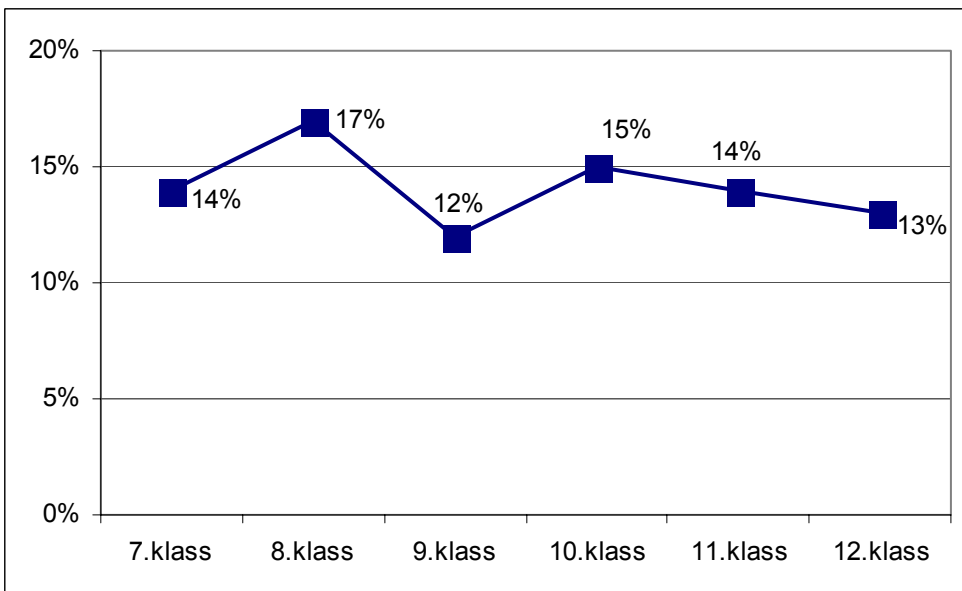
2.1. Koolivägivald

50% koolilastest väidab, et nende koolis esineb vägivalda. 19% õpilastest on langenud ise koolivägivalla ohvriks. 23% poistest ja 17% tüdrukutest on olnud ise vägivalla ohvrid. Joonisel 20 on vägivalla ohvriks langenud õpilaste osatähtsus klasside lõikes. Üldiselt võib öelda, et vanemate klasside õpilased võrreldes noorematega langevad vähem koolivägivallaohvriks. (Vt joonis 20)

15% koolilastest on ise olnud vägivaldsed. 23% poistest ja 6% tüdrukutest on ise põhjustanud koolivägivalda. Kõige enam on tunnistanud oma vägivaldset käitumist 8.klassi õpilased. Alates 10.klassist langeb õpilaste osatähtsus, kes ise on koolis vägivalda põhjustanud. (VT joonis 21)

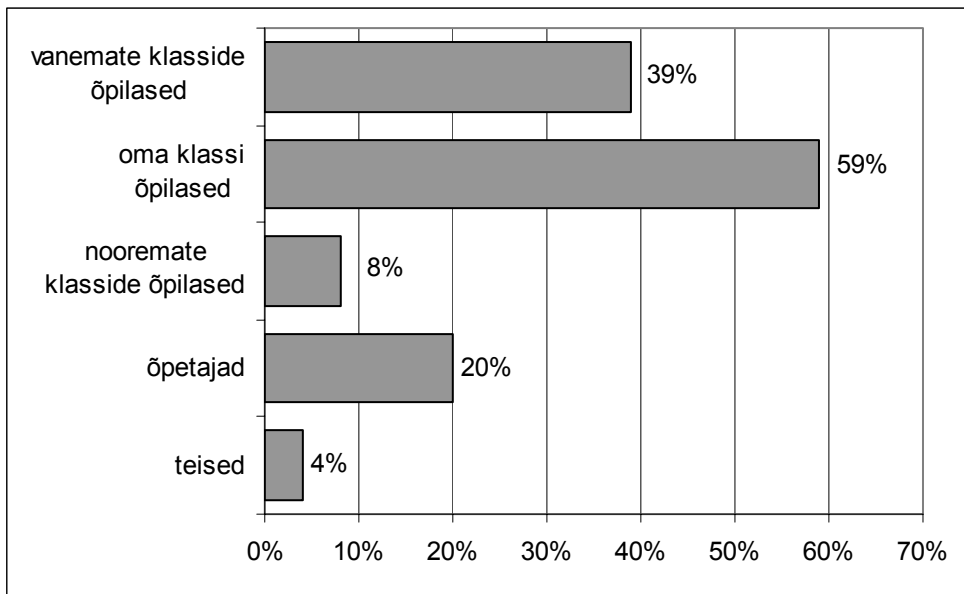
Joonis 20: Vägivalla ohvriks langenud õpilaste osatähtsus klasside lõikes

Joonis 21: Vägivalda põhjustanud õpilaste osatähtsus klasside lõikes

Koolivägivalla põhjustajad

Kõige sagedamini on vägivaldsed oma klassi õpilased ning vanemate klasside õpilased. 20% koolivägivallaohvriks langenutest ütlevad, et nende suhtes on vägivaldselt käitunud õpetaja. (Vt joonis 22)

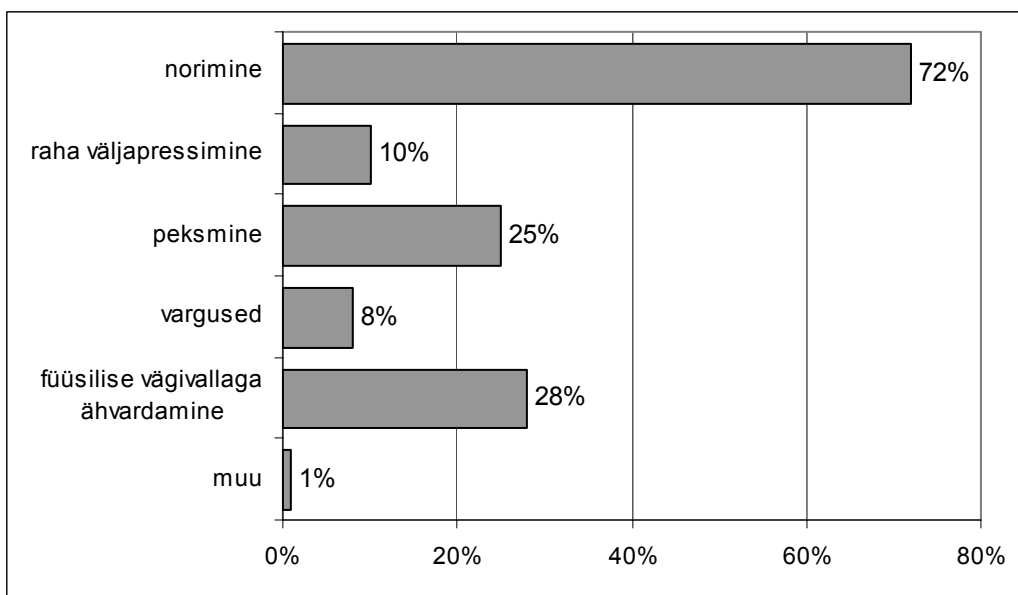
Joonis 22: Koolivägivalla põhjustajad, % näitab osatähtsust koolilastest, kes olid langenud koolivägivalla ohvriks

Vägivaldsed on olnud ka:

- 1) teiste koolide õpilased 2%;
- 2) kooli tööline < 1%;
- 3) venelased < 1%;
- 4) paralleelklassiõpilased < 1%;
- 5) sõber < 1%.

Milles on seisnenud koolivägivald?

Kõige sagedamini on vägivaldne käitumine koolis avaldunud norimisena. ¼ vägivalla ohvriks langenutest on ähvardatud füüsilise vägivallaga ning pekstud.

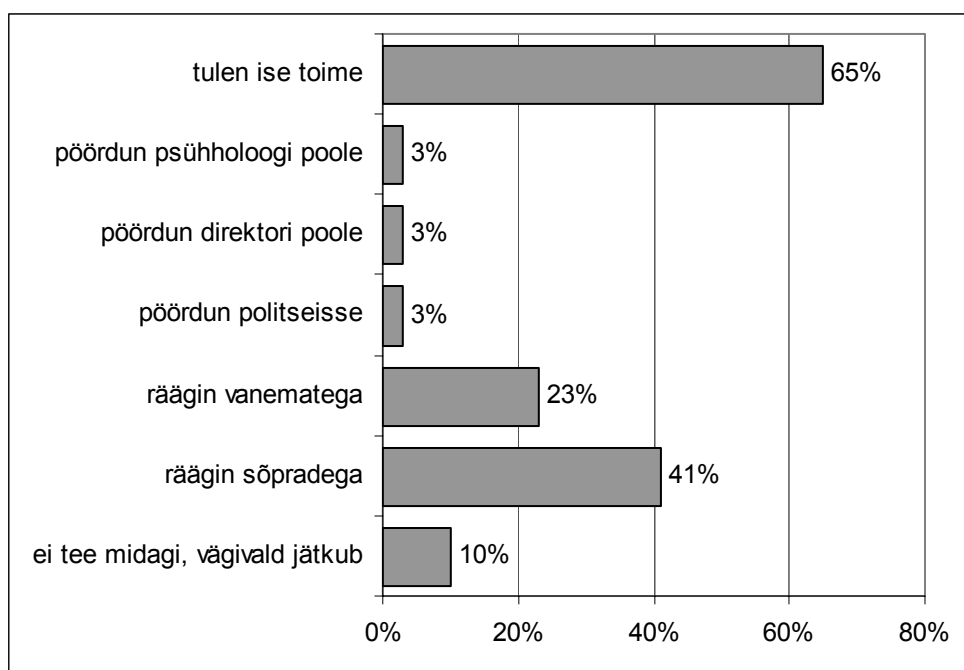
Joonis 23: Milles on seisnenud koolivägivald? % näitab osatähtsust koolilastest, kes olid langenud koolivägivalla ohvriks

Vägivalla ohvriks langenute suhtes on käitunud ka järgmiselt:

- 1) rikutakse isiklikke asju < 1%;
- 2) ei tunnista minu õigusi < 1%;
- 3) kinni hoidmine < 1%;
- 4) seksuaalne ahistamine < 1%.

Käitumine koolivägivalla korral

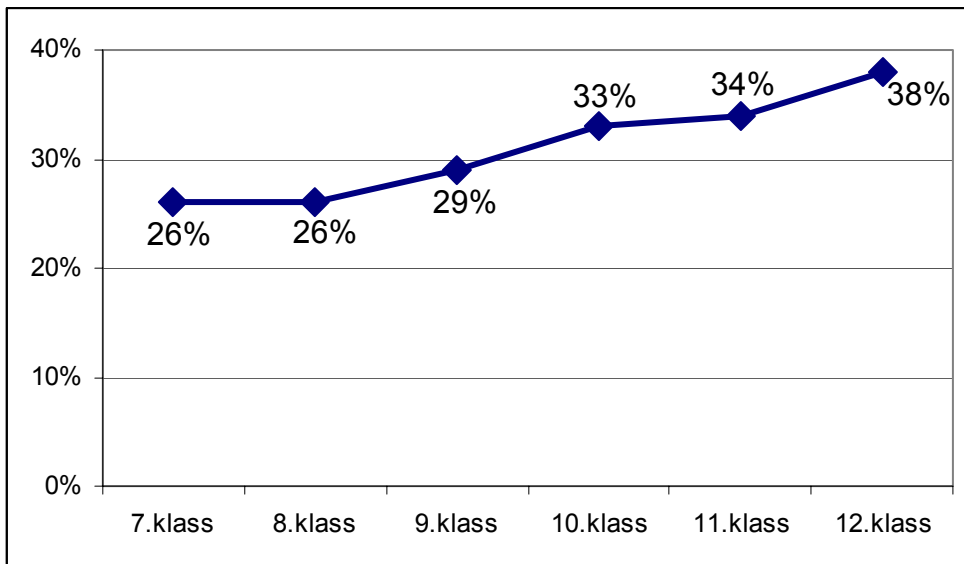
Rohkem kui pooled vägivalla ohvriks langenud õpilastest loodavad ise hakkama saada. Kui usaldatakse kellelegi sellest rääkida, siis on need sõbrad või vanemad. 10% ei tee midagi ning vägivald jätkub

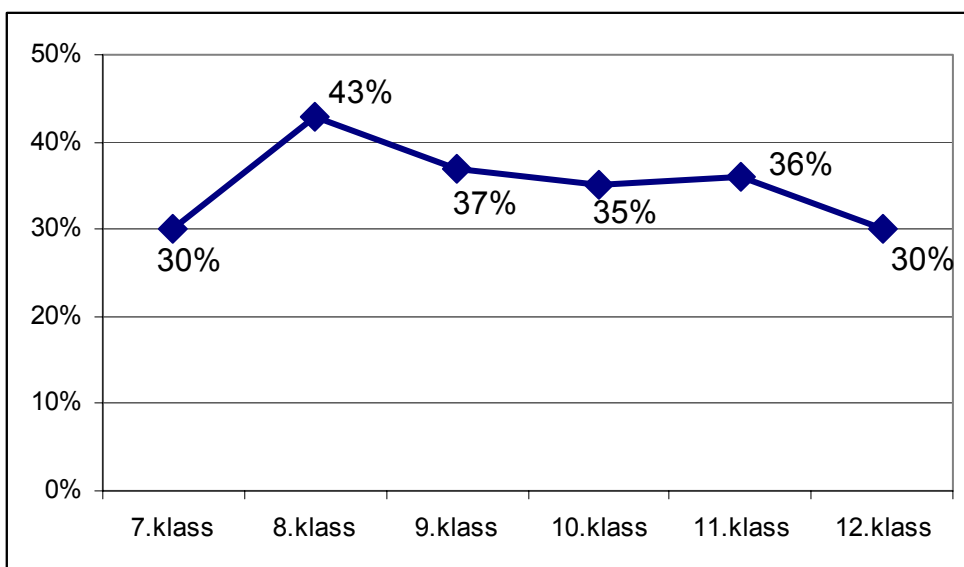
Joonis 24: Käitumine pärast koolivägivalla ohvriks langemist, % näitab osatähtsust koolilastest, kes olid langenud koolivägivalla ohvriks

2.2. Õigusrikkumised

32% koolilastest on toime pannud õigusrikkumisi. 1/5 õpilastest ei oska öelda, kas nad on korda saatnud õigusrikkumisi. Küllalt suur selliste õpilaste osatähtsus näitab, et koolis oleks vaja teha rohkem õigusalast selgitustööd. 45% poistest ja 17% tüdrukutest on toime pannud õigusrikkumisi. Õigusrikkumisi toime pannud õpilaste osatähtsus kasvab klassiastme suurenedes (vt joonis 25). Rohkem kui pooled kuritegudest jäävad karistamata (vt joonis 26).

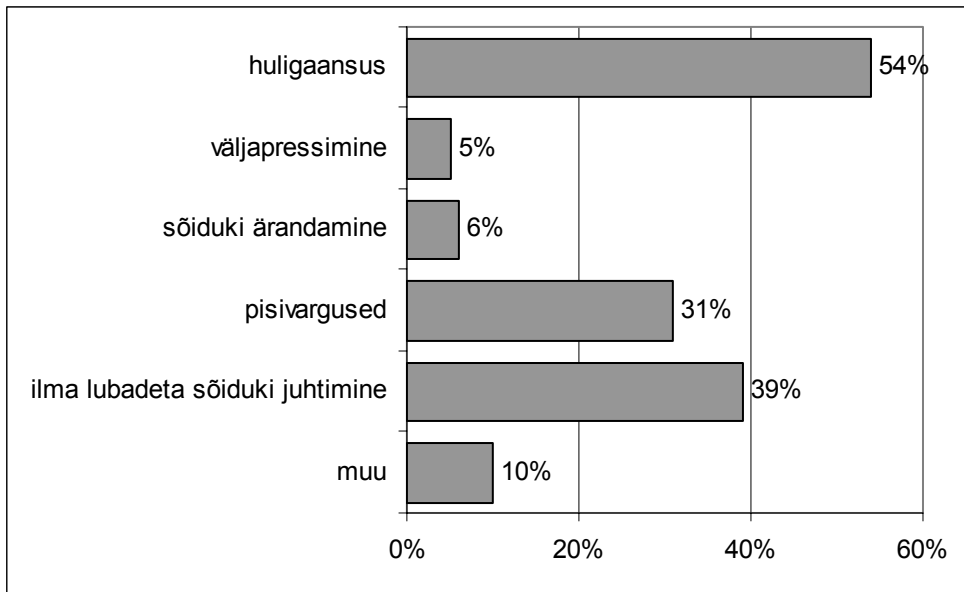
Joonis 25: Öigusrikkumisi toime pannud õpilaste osatähtsus klasside lõikes

Joonis 26: Öigusrikkumise(-te) toime panemise eest karistatud õpilaste osatähtsus klasside lõikes, % näitab osatähtsust õigusrikkumisi toime pannud õpilastest

Toime pandud õigusrikkumised

Kõige sagedamini on õpilaste poolt toime pandud õigusrikkumiste puhul tegemist huligaansusega (seinte sodimine, karjamaa ja roostiku põletamine, bussiootepaviljonide ja prügikastide lõhkumine jms) (vt joonis 27).

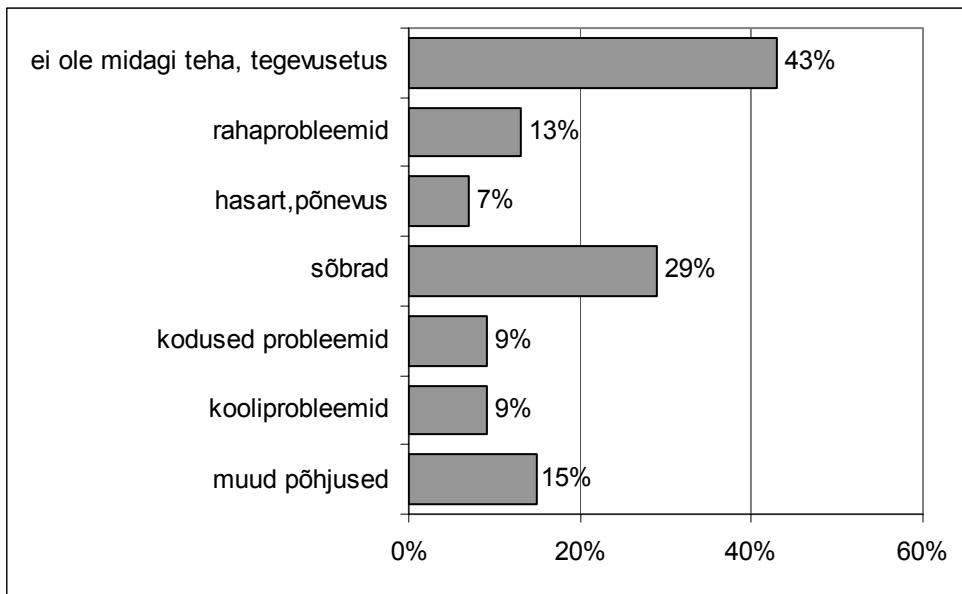
Joonis 27: Õpilaste poolt toimepandud õigusrikkumised,
% näitab osatähtsust õigusrikkumisi toime pannud õpilastest

Muudest toimepandud rikkumistest nimetati järgmisi:

- 1) liikluseeskirjade rikkumine (kiiruse ületamine, tuledeta sõit, tee ületamine punase tulega, vales kohast tee ületamine) 4%;
- 2) piletita bussis sõitmine 2%;
- 3) kallaletung, kaklemine, teiste peksmine < 1%;
- 4) piraattarkvara omamine < 1%;
- 5) äritsemine < 1%;
- 6) hilja õhtul väljas viibimine < 1%;
- 7) politseile valetamine < 1%;
- 8) võltsimine < 1%;
- 9) avarii tekitamine < 1%;
- 10) sissemurdmine < 1%.

Õigusrikkumiste toimepanemise põhjused

Kõige sagedasemaks põhjuseks on asjaolu, et lastel ei ole midagi teha ning igavusest tehakse lihtsalt rumalusi (vt joonis 28). Järelikult tuleks leida ka selles vanuses (enamasti 13-18-aastased) noortele rohkem vabaajaveetmise võimalusi.

Joonis 28: Põhjused, mis on ajendanud toime panema õigusrikkumisi, % näitab osatähtsust õigusrikkumisi toime pannud õpilastest

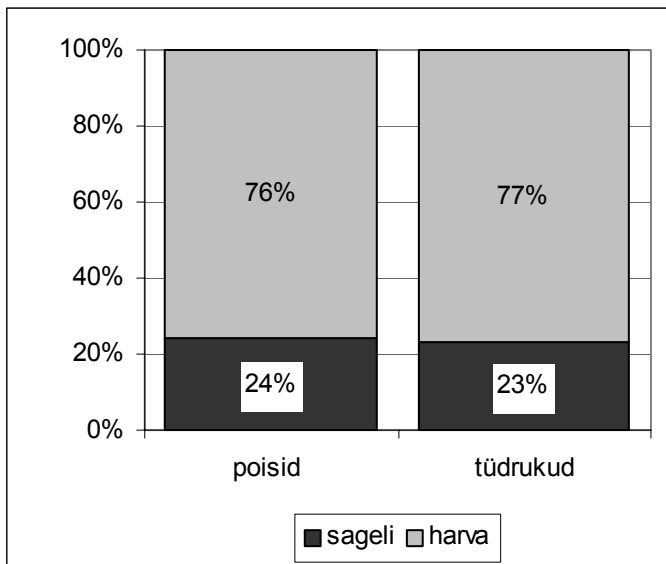
Nimetati veel järgmisi põhjuseid:

- 1) liiga noor autolubade jaoks, soov sõitma õppida 4%;
- 2) tähelepanematus, lihtsalt juhtus, rumalusest 4%;
- 3) alkoholi mõjul 3%;
- 4) kiirus, kiire elu 1%;
- 5) peod, sünnipäevad < 1%;
- 6) stress, pinge < 1%;
- 7) enese maksmapanemiseks < 1%;
- 8) mässumeelsus < 1%;
- 9) ei tahtnud ise asju osta < 1%;
- 10) viha kaaslaste, naabrite vastu < 1%;
- 11) vanemate õpilaste mõjutusel < 1%;
- 12) ei ole teadlik õigusrikkumistest < 1%;
- 13) originaaltarkvara on liiga kallid < 1%;
- 14) väljapressijatele oli vaja raha anda < 1%;
- 15) kättemaks < 1%.

III PROBLEEMID KOOLIS

3.1. Koolist ja õppetööst kõrvale hoidmine

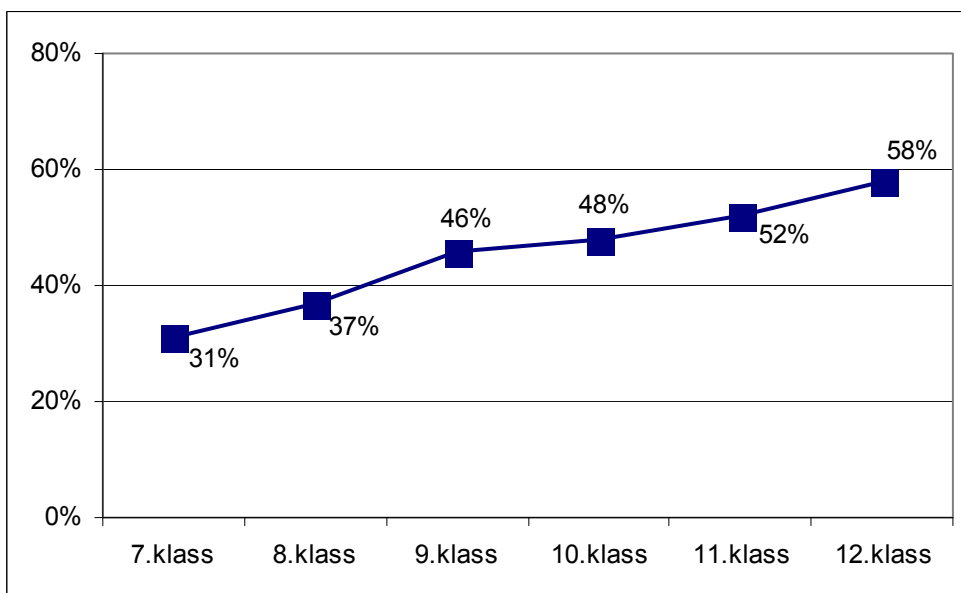
44% koolilastest on koolist ja õppetööst kõrvale hoidnud, neist 77% on teinud seda harva ja 23% sageli. 49% poistest ja 41% tüdrukutest on hoidunud koolist ja õppetööst kõrvale. Neid, kes ei ole sageli soovinud kooli minna, on nii poiste kui tüdrukute seas enam-vähem võrdselt (vt joonis 29).

Joonis 29: Hinnang koolist ja õppetööst kõrvale hoidmise sagedusele, % näitab osatähtsust kõrvalehoidnud õpilastest

37% õpilastest on koolist puudunud erandjuhul põhjusega (peamiselt tervislikel põhjustel). Tüdrukute seas on võrreldes poistega rohkem erandjuhul puudunud õpilasi (tüdrukutest 41% ja poistest 33%).

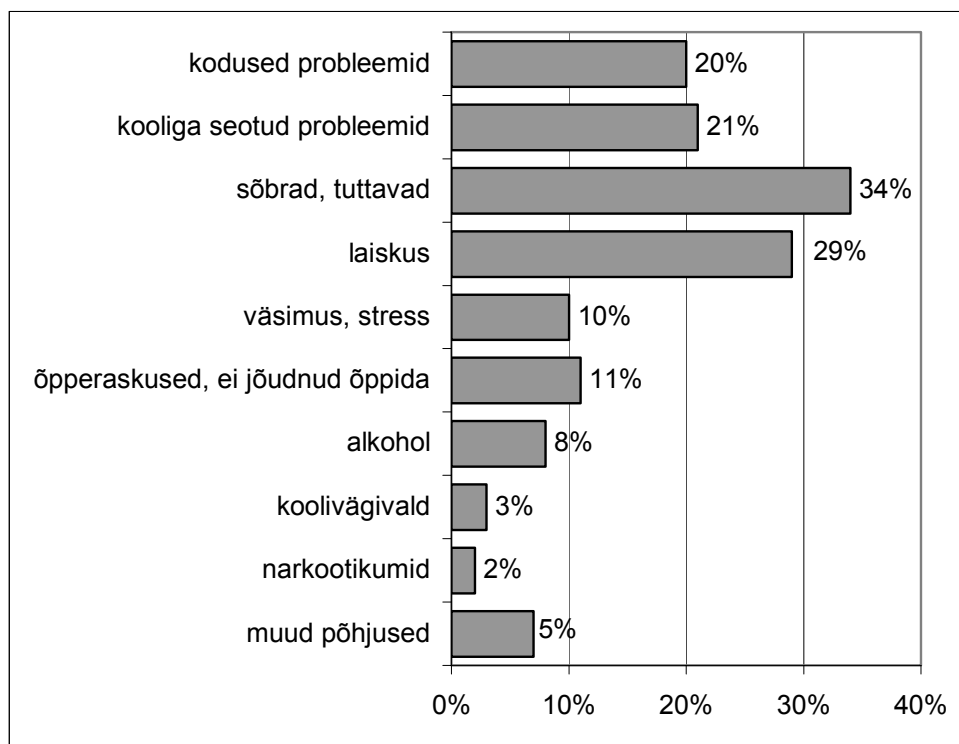
Vanemate klasside õpilaste seas on koolist ja õppetööst kõrvale hoidnud õpilaste osatähtsus suurem, kui 7.klassis on puudujaid 31%, siis 12.klassiks kasvab puudujate osatähtsus 58%-ni (vt joonis 30).

Joonis 30: Koolist ja õppetööst kõrvale hoidnud õpilaste osatähtsus klasside lõikes

Koolist ja õppetööst kõrvale hoidmise põhjused

Õpilased nimetasid palju erinevaid põhjuseid, mis ajendasid neid koolist ja õppetööst kõrvale hoidma. Kõige sagedamini puudutakse sõprade ja tuttavate mõjutuste tõttu. Sageli on põhjusteks ka laiskus, kodused ja kooliga seotud probleemid (probleemid õpetajatega, igavad ja ebameeldivad tunnid). (Vt joonis 31)

Joonis 31: Koolist ja õppetööst kõrvale hoidmise põhjused, % näitab osatähtsust koolist ja õppetööst kõrvalehoidnutest

Muude põhjustena nimetati järgmisi:

- 1) ilus ilm 1%;
- 2) töötamine 1%;
- 3) teleka- ja arvutimängud 1%;
- 4) probleemid poistega, tüdrukutega < 1%;
- 5) soov olla populaarne < 1%.

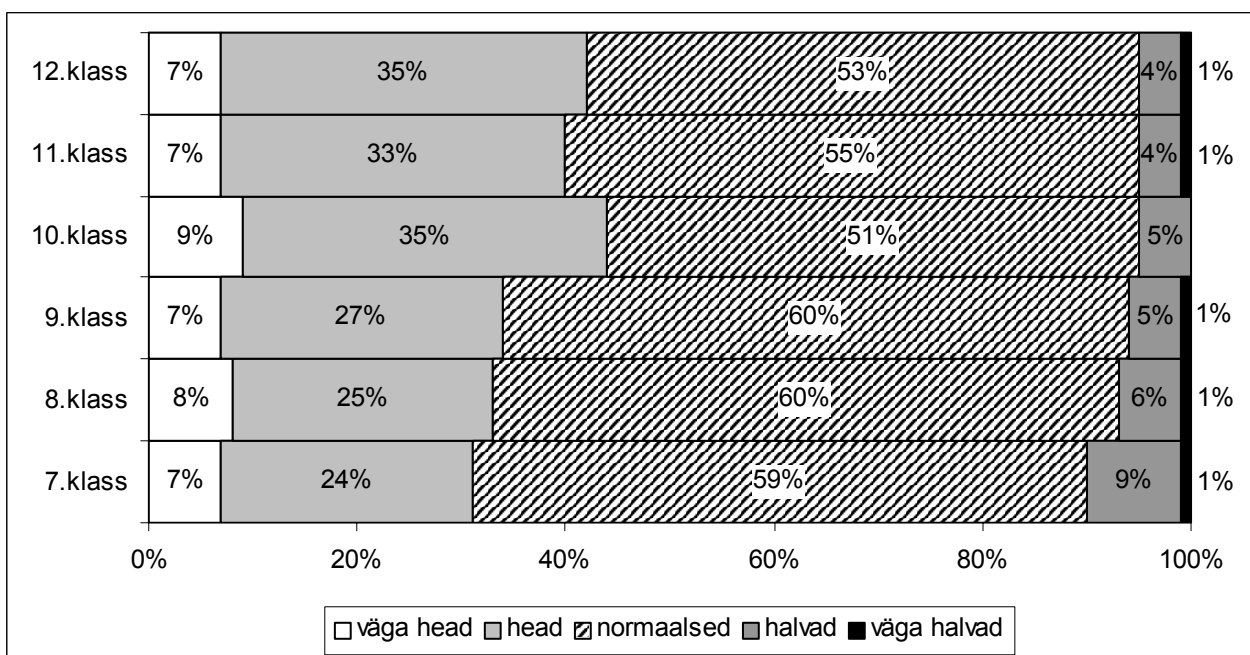
3.2. Suhted õpetajatega

Üldiselt on õpilased rahul oma õpetajatega, keskmine hinne suhetele õpetajaga on 3.4. Rohkem kui pooled õpilastest peavad õpetajatega suhteid normaalseteks (vt joonis 33). Tüdrukud hindavad suhteid õpetajatega pisut paremaks kui poisid (tüdrukute keskmine hinne 3,5 ja poistel 3.3). Gümnaasiumiõpilased hindavad võrreldes põhikooliõpilastega õpetajatega suhteid kõrgemalt. Kõige kõrgemalt hindavad suhteid 10.klassi õpilased (keskmine hinne 3.48; negatiivse hinnangu andjaid 5% ja positiivse hinnangu andjaid 44%) ja kõige madalamalt 7.klassi õpilased (keskmine

hinne 3,27; negatiivse hinnangu andjaid 10% ja positiivse hinnangu andjaid 31%). (Vt joonis 32 ja 33)

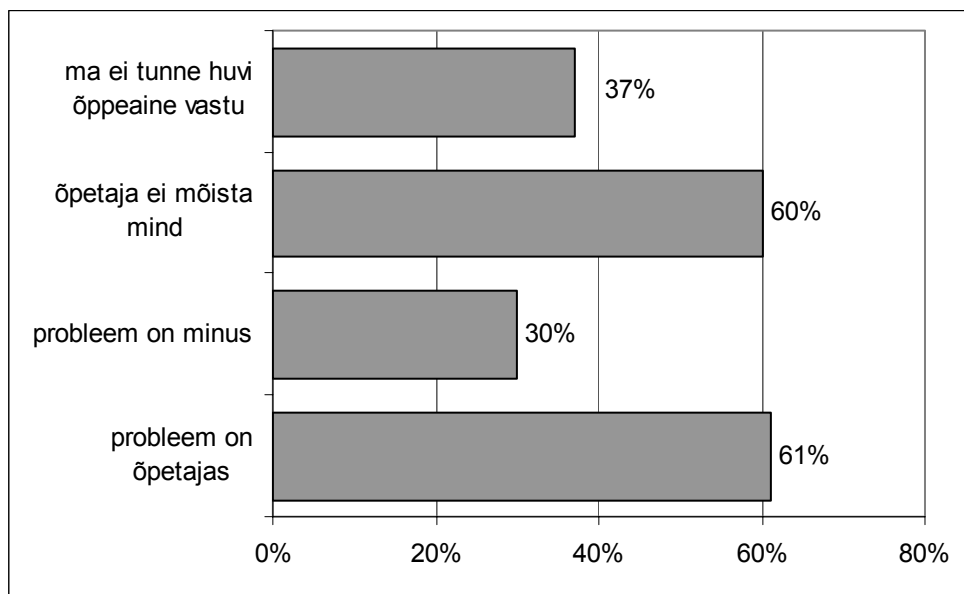
Joonis 32: Keskmine hinne suhetele õpetajatega klasside lõikes

Joonis 33: Hinnang suhetele õpetajatega klasside lõikes

Õpetajatega halbade suhete põhjused

Üldiselt võib põhjused jagada kaheks: 1) suhted on halvad õpetajate tõttu ja 2) suhted on halvad minu enese (õpilase) tõttu. Rohkem kui pooled negatiivse hinnangu andnud õpilastest peavad halbade suhete põhjuseks õpetajaid (õpetaja on halb, õpetaja ei suuda õppeainet edasi anda, õpetaja ei saa probleemidest aru). 1/3 peab aga suhete halva seisuga põhjuseks iseennast (laiskus, ei tunne huvi õppeainete vastu). (Vt joonis 34)

Joonis 34: Õpetajatega halbade suhete põhjused

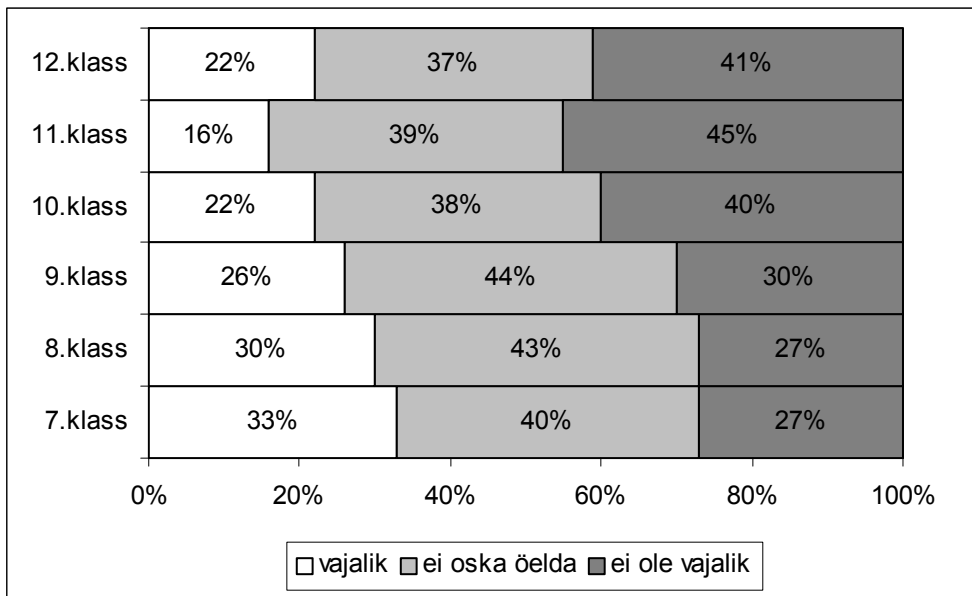
% näitab osatähtsust õpilastest, kes pidasid oma suhteid õpetajaga kas halvaks või väga halvaks

3.3. Kooli probleemide lahendamine

Ankeedis paluti hinnata turvameeste ja psühholoogi või sotsiaaltöötaja vajalikkust koolis.

Turvameeste vajalikkus

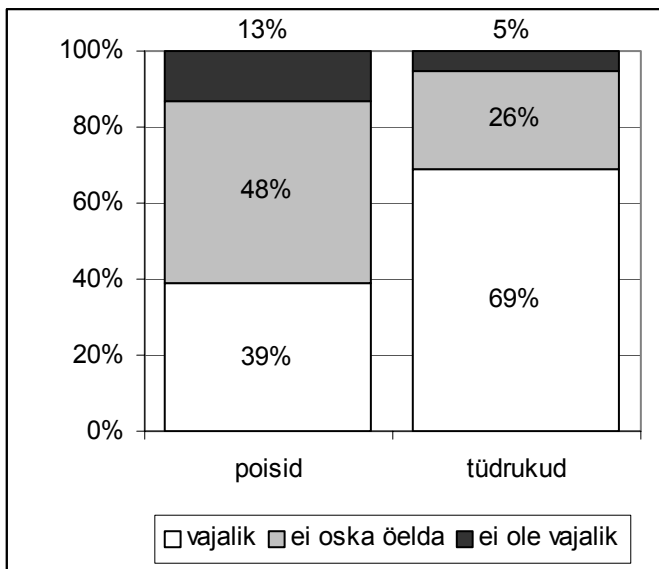
26% õpilastest (27% tüdrukutest ja 23% poistest) peavad vajalikuks turvamehe olemasolu koolis ning leiavad, et käesolevas küsimustikus toodud probleemidele leitakse seeläbi lahendused. Klasside lõikes andmeid vaadates selgub, et gümnasistide seas võrreldes põhikooliõpilastega on vähem õpilasi, kes peavad vajalikuks turvamehe olemasolu. Klassiastme suurenedes on vähenenud nende osatähtsust, kes ei oska seisukohta võtta ning on rohkem õpilasi, kes ei pea vajalikuks turvamehe olemasolu koolis. (Vt joonis 35)

Joonis 35: Hinnang turvamehe vajalikkusele klasside lõikes

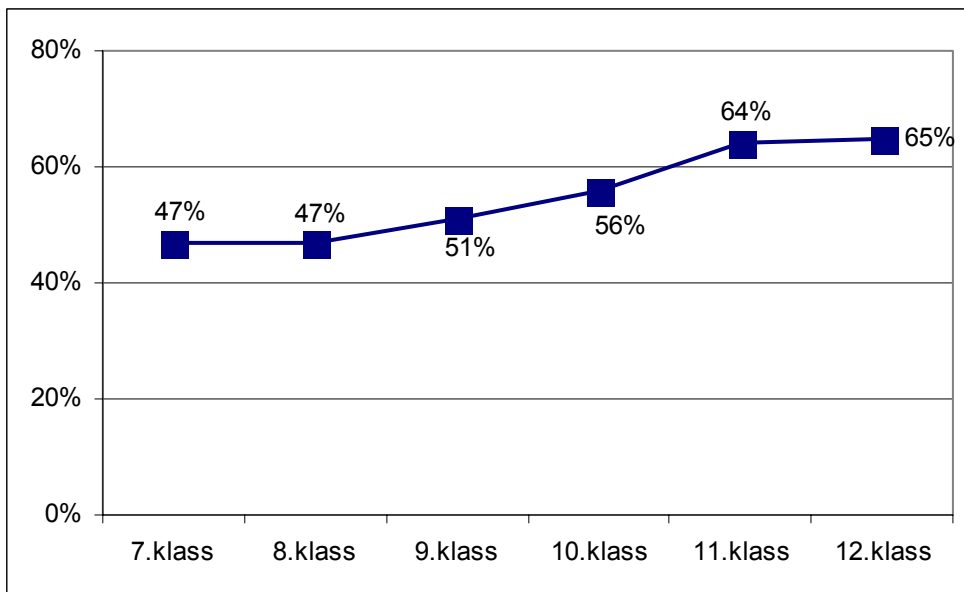
Psühholoogi või sotsiaaltöötaja vajalikkus

Rohkem kui pooled õpilastest (55%) peavad vajalikuks psühholoogi või sotsiaaltöötaja olemasolu koolis. Psühholoogi või sotsiaaltöötajat vajalikuks pidavate õpilaste hulka kuulub 39% poistest ja 69% tüdrukutest (vt joonis 36)

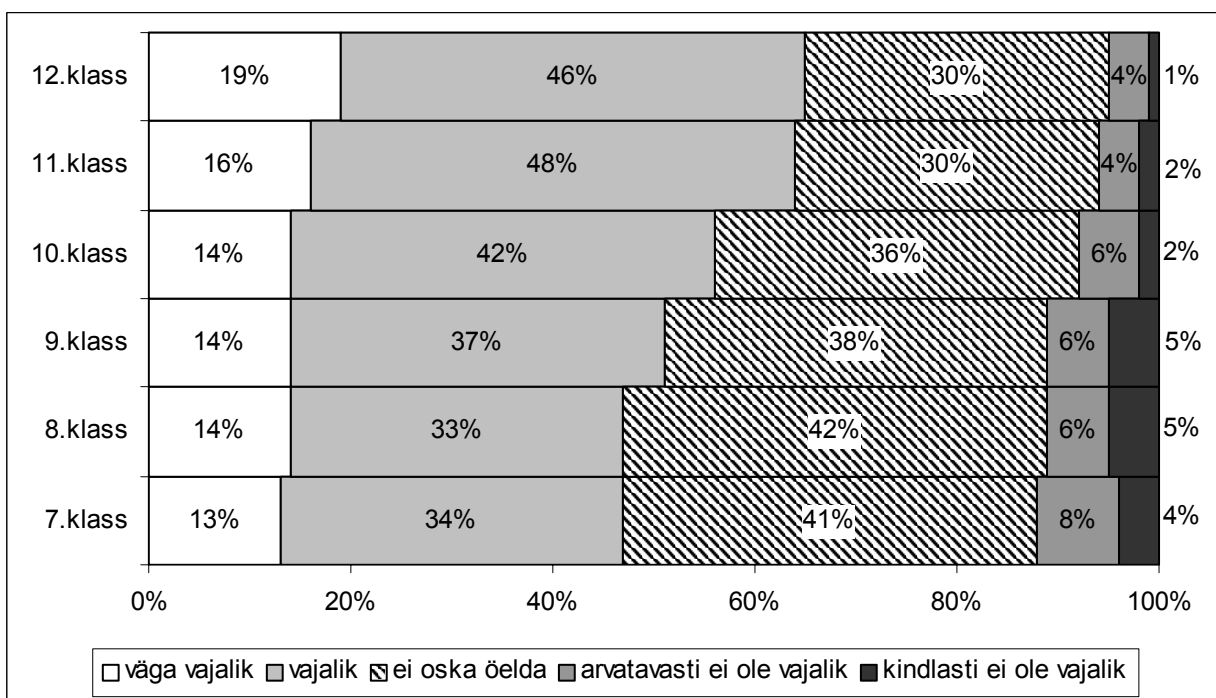

Joonis 36: Hinnang psühholoogi või sotsiaaltöötaja vajalikkusele sugude lõikes

Võrreldes nooremate klasside õpilastega on vanemate klasside õpilaste seas enam neid, kes peavad vajalikuks psühholoogi või sotsiaaltöötajat (vt joonis 37, 38).

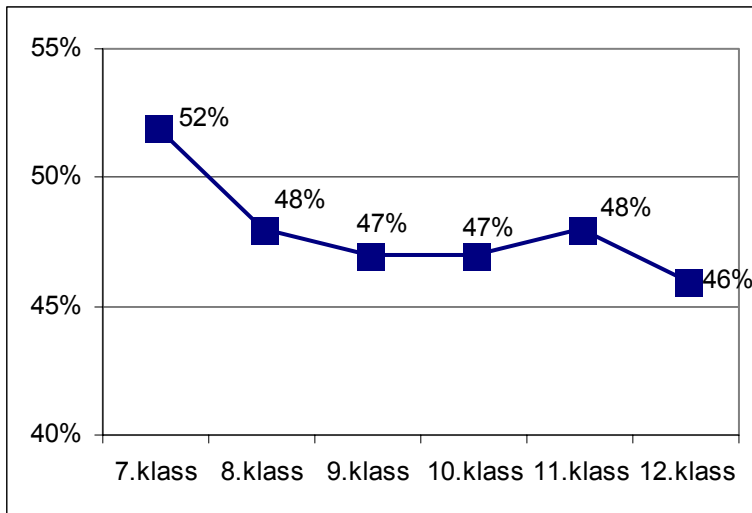

Joonis 37: Psühholoogi või sotsiaaltöötajat vajalikuks pidanud õpilaste osatähtsus klasside lõikes

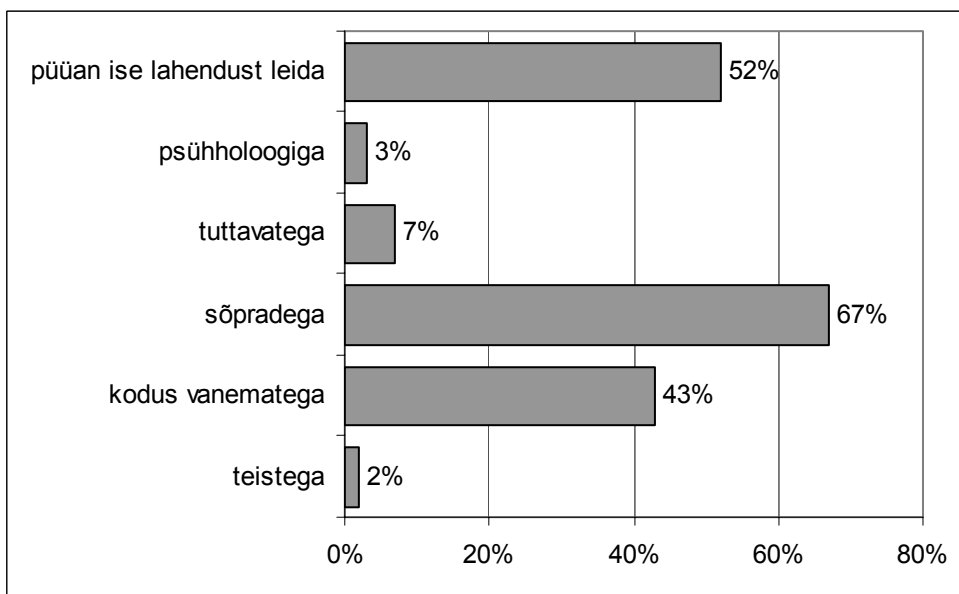
Joonis 38: Hinnang kooli psühholoogi või sotsiaaltöötaja vajalikkusele klasside lõikes

48% kooliõpilastest usaldaksid kooli psühholoogi või sotsiaaltöötajat. Poisid usaldavad psühholoogi või sotsiaaltöötajat vähem kui tüdrukud (poistest 44%, tüdrukutest 52%). On huvitav märkida, et kuigi vanemate klasside õpilased peavad psühholoogi või sotsiaaltöötajat koolis vajalikumaks, usaldavad nad teda vähem kui nooremate klasside õpilased (vt joonis 37 ja 39).

Joonis 39: Kooli psühholoogi või sotsiaaltöötajat usaldavate õpilaste osatähtsus klasside lõikes

Kui õpilasel on tekkinud probleemid, siis jagab ta oma muret eelkõige sõpradega või üritab ise hakkama saada (vt joonis 40). Psühholoogi poole pöörduks vaid 3% vastanutest.

Joonis 40: Inimesed, kelle poole pöörduakse, kui on tekkinud probleemid

Vähem pöördusid õpilased:

- 1) õe või venna poole 1%;
- 2) sugulaste poole < 1%;
- 3) õpetaja poole < 1%;
- 4) vanavanemate poole < 1%;
- 5) jumala poole < 1%.

IV MUUTUSED KOOLIELUS

Ettepanekuid muudatusteks koolielus tegi 64% ankeedile vastanud õpilastest. 12 % vastanud õpilastest arvas, et ei ole vaja midagi muuta.

Kümme sagedamini nimetatud ettepanekut olid järgmised (% näitab osatähtsust muudatusi nimetanud õpilastest):

- 1) õpilaste ja õpetajate suhted peaksid paranema (õpetajad peaksid olema sõbralikumad ja mõistlikumad, austus õpetajate ja õpilaste vahel peaks olema vastastikune) – 24%;
- 2) peaks vähendama tundide arvu, tunnid peaksid olema lühemad (liiga suur koormus) – 17%;
- 3) kodus peaks antama vähem õppida (liiga suur koormus) – 15%;
- 4) kool peaks turvalisemaks muutuma (keelata suitsetamine, alkoholi ja narkootiliste ainete tarbimine koolis ja kooli territooriumil –karistada vahelejäätuid karmilt, rangem kontroll koolipidudel) –10%;
- 5) õpetajad võiksid olla nooremad (suudavad paremini uute suundadega kaasa tulla, saavad õpilastest paremini aru ja suhtuvad õpilastesse paremini) – 9%;
- 6) kooliskäimine peaks olema vabatahtlik, võiks kehtida puudumisõigus (vähemalt gümnaasiumi õpilastel) – 6%;
- 7) koolis peaks toimuma rohkem üritusi, huvialaringe (tekib tugevam “oma kooli tunne”) – 6% ;
- 8) õppimistingimused ja -vahendid võiksid olla kaasaegsemad, kooliruumid vajavad remonti – 5%;
- 9) tundides peaks valitsema parem töökeskkond, tunnis toimuv õppetöö peaks muutuma efektiivsemaks – 5%;
- 10) õppeprogrammid, raamatud, tunnid peaksid olema huvitavamad – 4% .

KOKKUVÕTE

- 28% koolilastest (33% poistest ja 22% tüdrukutest) suitsetab. Kõige suurema grupi moodustavad õpilased, kes suitsetavad 1-5 sigaretti päevas. 77% õpilastest hangib endale sigarette ostes neid ise kauplustest.
- 78% õpilastest on tarvitanud alkoholi, neist 13% tarbivad alkoholi sageli. Poisid tarvitavad alkoholi veidi rohkem ja sagedamini võrreldes tüdrukutega. 56% õpilastest ostab endale ise alkoholi kauplustest.
- 17% õpilastest on tarbinud narkootikume, neist 57% on proovinud narkootikume ühel korral ja 43% on tarbinud korduvalt. Poisid tarbivad narkootikume rohkem võrreldes tüdrukutega. Kõige sagedamini pruugitakse kanepit. 5% koolilastest ostab narkootikume koolist, 10% on teadlikud narkootikumide ostuvõimalustest koolis.
- 19% õpilastest on langenud koolivägivalla ohvriks. 15% koolilastest tunnistavad oma vägivaldset käitumist koolis.
- 32% kooliõpilastest on toime pannud õigusrikkumisi. Rohkem kui pooled rikkumistest jäävad karistamata.
- 44% õpilastest on koolist ja õppetööst kõrvale hoidnud, neist 77% on puudunud harva ja 23% sageli.
- Keskmise hinne suhetele õpetajatega on 3.4. Rohkem kui pooled negatiivse hinnangu andnud õpilastest peavad halbade suhete põhjuseks õpetajaid.
- 26% õpilastest peavad vajalikuks turvameeste olemasolu koolis.
- 55% õpilastest peavad vajalikuks psühholoogi või sotsiaaltöötaja olemasolu koolis. 48% koolilastest usaldaksid kooli psühholoogi või sotsiaaltöötajat, siiski probleemide tekkimisel pöörduakse eelkõige sõbra poole või üritatakse sellest ise üle saada.